دۇنياۋى مەشھۇر ئەسەر

يېۋگېنىي گراندې

بالزاك (فرانسىيە)

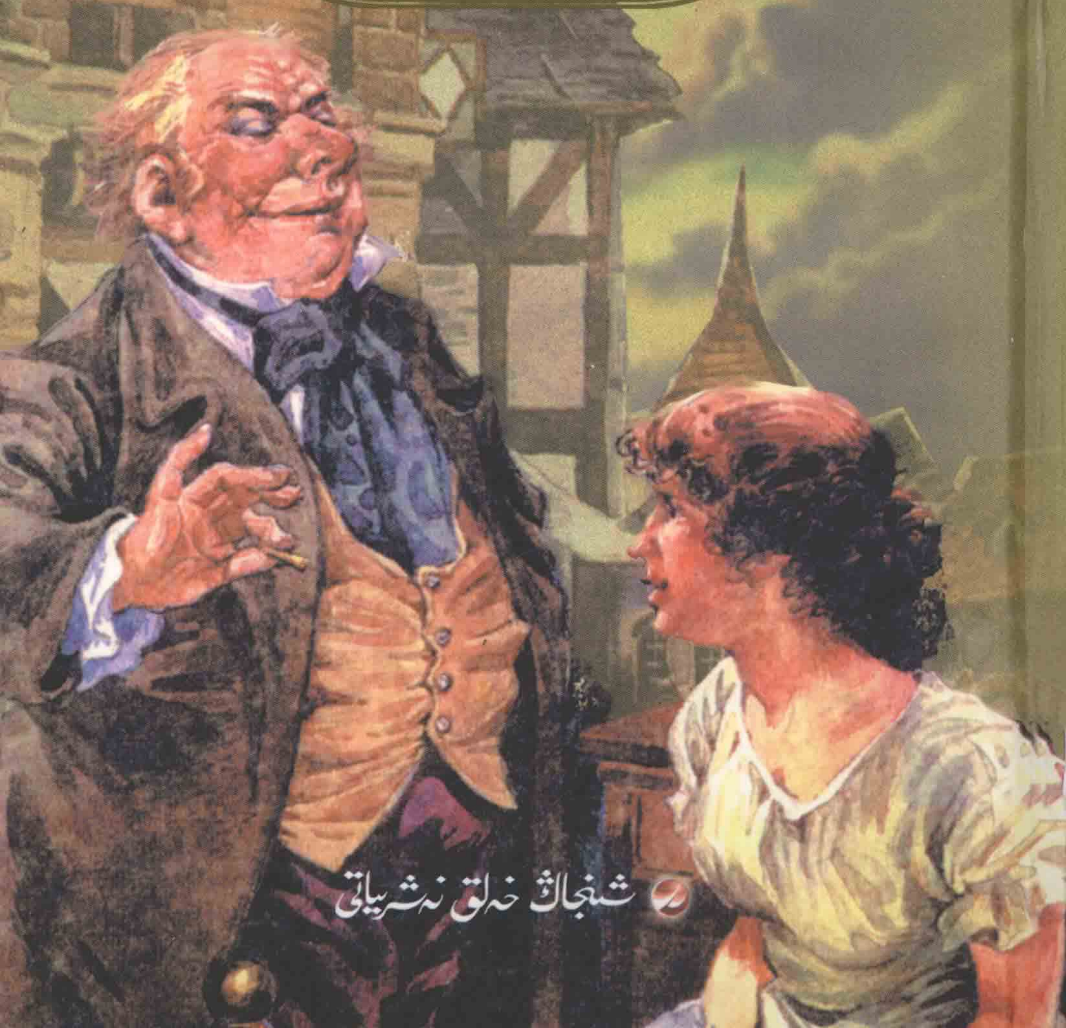

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

بالزاك (فرانسيه)

يېۋگېنى گراندې

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

欧也妮·葛朗台:维吾尔文/(法)巴尔扎克(Balzac.H.)著;热合曼·马木提译. 一 乌鲁木齐:新疆人民出版社. 2009.8

ISBN 978-7-228-12723-8

Ⅰ.欧… Ⅱ.①巴… ②热… Ⅲ.长篇小说 一 法国 一 维吾尔语(中国少数民族语言) Ⅳ.I565.44

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第143879号

责任编辑	艾合买提·伊明
责任校对	阿依古丽·克力木
特约校对	阿布列孜·阿巴斯
封面设计	买买提·诺比提
出版发行	新疆人民出版社
电　　话	0991-2827472
地　　址	乌鲁木齐市解放南路348号
邮　　编	830001
印　　刷	新疆金版印务有限公司
经　　销	新疆维吾尔自治区新华书店
开　　本	880×1230毫米 32开本
印　　张	9.875
版　　次	2009年8月第2版
印　　次	2009年8月第1次印刷
印　　数	1-3000
定　　价	25.00 元

بۇ كىتاب خەلق ئەدەبىياتى نەشرىياتىنىڭ 1954 ـ يىلى 11 ـ ئاي بېيجىڭ 1 ـ نەشرى، 1978 ـ يىلى 4 ـ ئاي بېيجىڭ 2 ـ باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据人民文学出版社1954年11月北京第1版，1978年4月北京第2次印刷本翻译出版。

يېۋگېنى گراندې

ئاپتورى: بالزاك (فرانسىيە)
تەرجىمە قىلغۇچى: راخمان مامۇت
مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەخمەت ئىمىن
مەسئۇل كوررېكتورى: ئارزۇگۇل كېرەم
تەكلىپلىك كوررېكتورى: ئابلىز ئابباس
مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: مەمەت نەۋبەت
نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى: شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى
تېلېفون: 0991-2827472
ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 ـ نومۇر
پوچتا نومۇرى: 830001
باسقۇچى: شىنجاڭ جىنبەن مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى
ساتقۇچى: شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسى
فورماتى: 1230 × 880 مىللىمېتىر 1/32
باسما تاۋىقى: 9.875
نەشرى: 2009 ـ يىلى 8 ـ ئاي 2 ـ نەشرى
باسمىسى: 2009 ـ يىلى 8 ـ ئاي 1 ـ بېسىلىشى
تىرازى: 1-3000
كىتاب نومۇرى: ISBN 978 - 7 - 228 - 12723 - 8
باھاسى: 25.00 يۈەن

مۇھەررىردىن

ئونورى دې بالزاك (1799 — 1850) فرانسىيىنىڭ 19 - ئەسىردىكى ئۇلۇغ تەنقىدىي رېئالىزىم يازغۇچىسى. ئۇنىڭ «جۇئانستلار»، «گوبسېك»، «سېھىرلىك داغدار ئەسەر»، «كاپىتان شاپېر»، «پايتەخت چېركاۋىدىكى پوپ»، «فراگوس»، «ساغرا تېرە»، «يېزا دوختۇرى»، «شەرتسىز ئىزدىنىش»، «گورىيو بوۋاي»، «جىمجىت جىلغىدىكى گۈلسامساق»، «دەھرىنىڭ ئىبادەت قىلىشى»، «قېرى قىز»، «چاتاقچى خوتۇن»، «خام خىيالنىڭ بەربات بولۇشى»، «بايۋەچچىنىڭ گۈللىنىشى ۋە چۈشكۈنلىشىشى»، «چەت ئەلدىكى شېئىر پېشۋاسى»، «دېھقان» قاتارلىق ئەسەرلىرى بار. فرانسىيە جەمئىيىتىنى ئەكس ئەتتۈرۈشتە بىر پۈتۈن گەۋدىگە ئايلانغان «ئىنسان كومېدىيىسى» ئۇنىڭ يۇقىرىقىدەك 90 پارچە ئەسىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان.

«يېۋگېنىي گراندې» (1833) بالزاكنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرگە ئىگە ئەسەرلىرىنىڭ بىرى. بۇ ئەسەرنىڭ گەۋدىلىك مۇۋەپپەقىيىتى مەككار، ئاچ كۆز، بېخىل، بىردىنلا بېيىپ كەتكەن بۇرژۇئازىنىڭ ئوبرازىنى ياراتقانلىقىدا.

گراندې — بالزاك ئەڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك سۈرەتلەپ بەرگەن بېخىللار ئوبرازىنىڭ بىرى بولۇپ، فرانسىيە ئەدەبىيات تارىخىدىكى داڭلىق تىپ بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئاپتور بىر قاتار ئىنچىكە تەپسىلاتلارنى بېرىش ئارقىلىق گراندېنىڭ بېخىللىقىنى گەۋدىلەندۈرگەن: گراندې ھەر ۋاقىلىق تاماق، ھەر كۈنى ياقىدىغان شاملارنىمۇ ئۆز قولى بىلەن تارقىتىدۇ، ئازراقمۇ ئارتۇق بەرمەيدۇ، ھەتتا خوتۇنىغا پارچە راسخوت ئۈچۈن پۇل بېرىشكىمۇ ئۇنىماي، خېرىدارلار ھېسابىنىڭ سىرتىدا تاپشۇرغان پۇللىرىنى

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

خوتۇنغا بېرىدۇ، كېيىنرەك بارلىق ئائىلە چىقىملىرىنى خوتۇنىنىڭ ئۈستىگە ئارتىدۇ، خوتۇنى كېسەل بولۇپ ئورۇن تۇتۇپ يېتىپ قالغاندا، ھەممىدىن ئاۋۋال ئۇنىڭ كاللىسىدا ئەگەر دوختۇر تەكلىپ قىلىنسا پۇلنىڭ پىچىتى بۇزۇلۇپ كېتەرمىكىن، دېگەن پىكىر پەيدا بولىدۇ. گراندېنىڭ بېخىللىقى ئۇنىڭ ئەتىدىن ـ كەچكىچە پۇللا دەيدىغان ئاچ كۆزلۈكى بىلەن زىچ بىرلىشىپ كەتكەن. گراندېنىڭ نەزىرىدە پۇل ھەممىدىن ئەلا تۇرىدۇ. ئۇ دائىم كېچىلىرى مەخپىي بۆلمىسىنى تاقىۋېلىپ، ھەددى ـ ھېسابسىز ئالتۇنلىرىغا قاراپ ھوزۇر قىلىدۇ. ئۇ ئۆز بايلىقىنىڭ بۆلۈنۈپ كېتىشىدىن ئەنسىرەپ، خوتۇنى ئۆلگەندىن كېيىن، قىزىغا يالۋۇرۇپ، قىزىنى ئانىسىنىڭ مىراسلىرىغا ۋارىسلىق قىلماسلىققا كۆندۇرىدۇ. ئۇ پالەچ بولۇپ ماغالماي قالغان چاغلىرىدا، باشقىلار ئۇنى قول ھارۋىسىغا ئولتۇرغۇزۇپ، ياتاق بۆلمىسى بىلەن ئامبار ئارىلىقىدا توشۇيدۇ. ئۆلۈشتىن بۇرۇن ئۇ قىزىغا: «ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىپ بولغاندىن كېيىن، ئاخىرەتكە بېرىپ ھېسابات بېرىپ تۇر» دەيدۇ. ئاپتور يەنە ئۇنىڭ مەككار ـ ھارامزادىلىكىنى كۆرسەتكەن. ئۇ سودا قىلغاندا ساختىپەزلىك قىلىشقا ماھىر بولۇپ، كۆپىنچە گاس ـ گاچا قىياپىتىگە كىرىۋالىدۇ، بەزىدە بۇ قىياپىتىنى قىلچە ئۆزگەرتمەيدۇ، لېكىن نېمە قىلىشنى كۆڭلىگە ئالللىقاچان پۈكۈپ قويىدۇ. گراندې بىر ئىش قىلغاندا، كېيىن چاتاق چىقىپ قالماسلىقى ئۈچۈن، قىلچە ئىز قالدۇرمايدۇ، قانداقلا بىر ئىش ئۈستىدە گەپ قىلسا، ئېنىق جاۋاب بەرمەيدۇ.

روماندا شۇ چاغدىكى جەمئىيەتتە ھۆكۈم سۈرۈۋاتقان يىرگىنچلىك ئاقچا مۇناسىۋەتلىرى گراندېنىڭ قىزى يېۋگېنىنىڭ توي ئىشىنى چۆرىدىگەن ھالدا پاش قىلىنغان. يەرلىك بايلاردىن بولغان كىريوشو ئائىلىسى بىلەن گراسسىن ئائىلىسى بايلىققا ۋارىسلىق قىلغۇچى قىزنى تالىشىپ، ئۆزئارا پۈت تېپىشىدۇ؛ يېۋگېنى پۇللىرىنى شارلغا بېرىۋەتكەنلىكى

ئۇچۇن ئۇتتۇردا جېدەل چىقىپ، ئاتا ـ بالىلىق مۇناسىۋەت بۇزۇلىدۇ؛ مال ـ دۇنياغا ئىگە بولۇۋالغان شارل گراندې ئائىلىسىنىڭ پەسلىكىنى ئويلاپ نىكاھ توختامىنى ئۆكتەملىك بىلەن يىرتىپ تاشلايدۇ؛ بۇنىڭ ئەپەندى ئۆزى يالغۇزلا يۇتۇۋالماقچى بولۇپ، بايلىقلارنى ئۆزئارا تەقدىم قىلىش توختامىنى تۈزمەكچى بولغان بولسىمۇ، لېكىن ئاخىر ھېچ نەرسىگە ئىگە بولالماي قولىنى چىشلەپ قالىدۇ. بۇ تەسۋىرلەر پۇلنىڭ جىنايىتىنى ئىنتايىن كۈچلۈك، ئۇزۇل ـ كېسىل ئېچىپ تاشلىغان.

بالزاك بەدىئىي سەنئەتتە ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىككە ئىگە يازغۇچى.

مۇھىتنى نەپىس، مۇپەسسەل، جانلىق، ئەينەن تەسۋىرلەش بالزاك رومانچىلىق سەنئىتىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى. ئۇ مۇھىتنى تەسۋىرلەش ئارقىلىق دەۋرنىڭ قىياپىتىنى نامايان قىلىشقا ماھىر ئىدى. بالزاك: «بۇ ئۇششاق دېتاللارنى تەسۋىرلەشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ، خۇددى تاشقا ئايلانغان ھايۋانات قالدۇقلىرى تىرىك ئورگانىزملار تارىخىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرەلىگەنگە ئوخشاش، بىر تىپىك مۇھىت پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ قىياپىتىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىشى مۇمكىن» دەپ ھېسابلىغان. بۇ خىل كۆز قاراش جەمئىيەت مۇھىتىدىكى ئۆزگىرىشلەرنى ۋە شۇنىڭغا ئەگەشكەن ھالدا، ئۆرپ ـ ئادەتلەردە كېلىپ چىققان ئۆزگىرىشلەرنى كۆزىتىشكە، تەتقىق قىلىشقا، شۇنىڭدەك ئىجتىمائىي رېئاللىقنى ئەكس ئەتتۈرۈشكە يېتەكچىلىك قىلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ ئەسەرلىرى دەۋر پۇرىقىغا ناھايىتى باي. ئۇ يەنە مۇھىت تەسۋىرى بىلەن پېرسوناژلار ئوبرازىنى يارىتىشنى زىچ بىرلەشتۈرگەن.

بالزاك تىپ يارىتىشتا، ئۆزىنىڭ كۆزىتىشىنىڭ ئىنتايىن ئىنچىكە، ئۆتكۈر ۋە چوڭقۇرلۇقىنى ئىپادىلىگەن. ئۇ بىر دەۋردىكى ئاساسلىق پېرسوناژلارنى تولۇق تەسۋىرلەپ. تىپلار

ئارقىلىق جەمئىيەتنى ئەكس ئەتتۈرۈشنى ئوتتۇرىغا قويغان.

ئۇ مەركەزلەشتۈرۈپ ئومۇملاشتۇرۇشقا، تاشقى قىياپەتنى توغرا كۆزىتىپ، ئىچكى ماھىيەتنى ئەكس ئەتتۈرۈشكە، پېرسوناژلارنىڭ تىلىنى خاراكتېرلەشتۈرۈشكە ماھىر. پېرسوناژلارنىڭ خاراكتېرى پېرسوناژلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان باسقۇچتىكى ئىدىيىۋى ئۆزگىرىشلىرىنى ئەكس ئەتتۈرۈش ئارقىلىق تېخىمۇ گەۋدىلەندۈرۈلگەن.

مۇندەرىجە

ئوتتۇرا مۇلۇكدارنىڭ قىياپىتى 1
پارىژلىق تۇغقان 53
خىلۋەتتىكى مۇھەببەت 84
خەسىسنىڭ مەردلىكى، ئاشىقنىڭ قەسىمى 143
ئائىلىنىڭ دەردى 215
مۇشۇمۇ تۇرمۇش 270
خاتىمە 304

ئوتتۇرا مۈلۈكدارنىڭ قىياپىتى

بەزى ئىچكى شەھەرلەردە شۇنداق بىر خىل ئۆيلەر باركى، ئۇلار سىرتىدىن قارىغاندا موناستىرغا ئوخشاش سۈرۈن، قاقاس دالىغا ئوخشاش كۆڭۈلسىز، خارابىلىكتەك ۋەيرانە كۆرۈنۈپ، كىشىنىڭ كۆڭلىنى غەش قىلىدۇ. موناستىرنىڭ سۈرۈنلۈكى، قاقاس دالىنىڭ كۆڭۈلسىزلىكى، خارابىلىكنىڭ ئىچىنىشلىقى بەلكىم بۇ ئۆيلەردىن ئاز - تولا تېپىلىدىغاندۇ. بۇ ئۆيلەردىكى ھايات شۇنچىلىك تىنچ ئىدىكى، كوچىدىكى ئاياغ تىۋىشىنى ئاڭلاپ قالغان بىرەر موناخ چىراي ئادەم، دېرىزىدىن بېشىنى ئۇشتۇمتۇت چىقىرىپ، ھېچقانداق ئىپادە كۆرۈنمەيدىغان كۆزلىرى بىلەن يوچۇن كەلگۈندىگە سوغۇق نەزىرى بىلەن قارىمايدىغان بولسا، سىرتتىن كەلگەن ئادەم بۇ ئۆيلەرنى ئادەمسىز بوش ئۆيلەر بولسا كېرەك دەپ ئويلاپ قېلىشى مۇمكىن.

سومىيۇرا شەھىرىدىكى بىر ئىمارەتنىڭ قىياپىتى كىشىگە بايىقى كۆڭۈلسىز تەسىراتلارنى بېرەتتى. ئوڭغۇل - دوڭغۇل كوچا شەھەرنىڭ ئېگىز تەرىپىدىكى قەدىمىي قەلئەگە تۇتىشاتتى، بۇ ئىمارەت بولسا ئەنە شۇ كوچىنىڭ ئەڭ چېتىدىن ئورۇن ئالغان. ھازىر ئادەم كۆپ كەلمەيدىغان بولۇپ قالغان بۇ كوچا يازدا ئىسسىق، قىشتا سوغۇق ئىدى. بەزى جايلىرى قاراڭغۇ، شۇنداقتىمۇ بۇ كوچىنىڭ ئۆزگە يارىشا بەزى ئالاھىدىلىكلىرى بار بولۇپ، تاش يانقۇزۇلغان يول ئادەم ماڭغاندا ئاۋاز چىقىراتتى، پاكىز ھەم قۇرغاق، تار ھەم ئەگرى - بۈگرى ئىدى؛ ئىككى چېتىدىكى ئۆيلەردە تىمتاسچىلىق ھۆكۈم سۈرەتتى، شەھەرنىڭ

ئاياغ تەرىپىگە جايلاشقان بۇ كوچا كونا شەھەرگە تەۋە ئىدى.

سىلىنغىنىغا ئۈچ يۈز يىلدىن ئاشقان بۇ ئۆيلەر ياغاچتىن ياسالغان بولسىمۇ، يەنىلا ناھايىتى مۇستەھكەم ئىدى، سىلىنىش شەكلىدىكى خىلمۇخىللىق ئۆزگىچە كۆرۈنۈش ھاسىل قىلغان بولۇپ، ئاسارئەتىقىشۇناسلار بىلەن سەنئەتكارلارنىڭ دىققىتىنى ئالاھىدە جەلپ قىلماي قالمايتتى. بۇ ئۆيلەرنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ قالسىڭىز، دۇب دەرىخىدىن ياسالغان يوغان تۇۋرۇكلەرگە قاراپ تىلىڭىزنى چاكىلداتماي قالمايسىز. بۇنداق تۇۋرۇكلەرنىڭ ئىككى بېشىغا ئاجايىپ ئىجىر - مىجىر شەكىللەر ئويۇلغان، كۆپىنچە ئۆيلەرنىڭ ئاستىنقى قەۋەتلىرى مۇشۇنداق نەقىشلەنگەن قارا تۇۋرۇكلەر بىلەن بېزىتىلگەنىدى.

بەزى جايلاردا، ئۆينىڭ توغرا لىم ياغاچلىرىنىڭ ئۈستىگە ياپىلاق تاشلار قويۇلغان بولۇپ، بىنانىڭ كونىراپ كەتكەن تاملىرىدا كۆكۈچ يوللارنى ھاسىل قىلىپ تۇراتتى، بىنانىڭ ئېگىز ياغاچ ئۆگزىسى يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئولتۇرۇشۇپ كەتكەن: يامغۇر - يېشىنلەردە چەڭزىلىرى چىرىگەن ۋە قايغان، ئۈستىدىكى نەپىس ئويۇلغان گۈللىرى چۈشۈپ كەتكەنىدى. ئەبجەق دېرىزىلەرنىڭ كېشەكلىرى ئالدىغا پۈلتىيىپ چىقىپ قالغان بولۇپ، كەمبەغەل ئايال خىزمەتكارلارنىڭ قويۇپ قويغان بىرەر تەشتەك چىنىگۈللىرى ياكى ئەتىرگۈللىرىنى كۆتۈرەلمەيدىغاندەك قىلىپ تۇراتتى. يەنە ئىلگىرىلەپ ماڭسىڭىز، يوغان قالپاقلىق مىخلار قېقىلغان دەرۋازىلارنى كۆرىسىز، بىزنىڭ ئاتا - بوۋىلىرىمىز چۈشىنىكسىز خىياللارغا بېرىلىپ، بۇ دەرۋازىلارغا غەلىتىلا خەتلەرنى يېزىپ كەتكەن. ئۇ خەتلەر نېمە مەنىگە ئىگە، بۇنى چۈشىنىش مەڭگۈ مۇمكىن ئەمەس، بەلكىم بىرەر يېڭى مۇخلىس ئۆزىنىڭ ئېتىقادىنى بىلدۈرگەندۇر، ياكى بولمىسا يېڭى دىنغا قارشى چىققان بىرەرنىڭ گېنرىخ Ⅳ نى قارغىغان گەپلىرىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، بۇ يەرگە يەنە ئادەتتىكى نامراتلارنىڭ چىرايلىق ناملىرىمۇ

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

ئويۇلغان بولۇپ، ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ كونا تۈرلىرىدىن ئىكەنلىكىنى، ئۆز ۋاقتىدا بۇ جاينى سورىغانلىقلىرىنى بىلدۈرمەكچى بولغانمۇ بولسا كېرەك. قىسقىسى، بۇلاردا پوتكول فرانسىيە تارىخىنىڭ ئىزناسى كۆرۈنۈپ تۇراتتى. ئۇ ئىمارەتنىڭ بىر تەرىپىدە، چالا - بۇلا ئاقارتىلغان، تاملىرى ئۆرۈلۈپ چۈشەيلا دەپ قالغان بىر ئۆي بولۇپ، بۇمۇ ئۇستىكارلارنىڭ كىشىلەرگە كۆز - كۆز قىلىدىغان ھۈنەرلىرىنىڭ يادنامىسى بولۇپ قالغانىدى. ئۇنىڭ بىقىنىدىكىسى يېزا مۆتىۋەرلىرىدىن بىرەرىنىڭ جايى بولسا كېرەك. ئۇنىڭ ياي شەكلىدىكى دەرۋازىسىنىڭ ماڭلىيىغا ئويۇلغان، جاي ئىگىسىنىڭ ئاقسۆڭەكلىك نامى 1789 - يىلىدىن بېرىقى ئىنقىلابلارنىڭ ۋەيرانچىلىقلىرىدىن ئامان قېلىپ، تا ھازىرغىچە ئۆچۈپ كەتمىگەنىدى.

بۇ كوچىدىكى تىجارەت ئورۇنلىرىنى ياكى كىچىك يايما ياكى ماگىزىن دېگىلى بولمايتتى. ئوتتۇرا ئەسىر يادىكارلىقلىرىغا قىزىقىدىغانلار بۇ يەردە ئالدىنقى دەۋردىكى كاسىپخانىلارغا ئوخشايدىغان ساددا كۆرۈنۈشلەرنى چىلىقتۇرالايتتى. كەڭ، پاكار كەلگەن بۇ دۇكانلارنىڭ پەشتاختىلىرىمۇ، مال ئەۋرىشكىلىرىنى تىزىدىغان بۆلۈمچىلىرىمۇ، رەڭدار ئەينەكلىرىمۇ يوق. ئىچى قاپقاراڭغۇ، ئىچى - تېشى ھەرقانداق بېزەكلەردىن خالىي ئىدى. بۇ جاينىڭ تاختايلىق ئىشىكىگە قاڭالتىر قاپلانغان بولۇپ، ئىشىك ئىككى قىسىمغا بۆلۈنەتتى: ئۈستۈنكى قىسمى ئىچىگە ئېچىلاتتى. ئىشىكنىڭ قوڭغۇراق بېكىتىلگەن ئاستىنقى قىسمى ھەمىشە ئېچىلىپ - يېپىلىپ تۇراتتى. ئىشىكنىڭ قېشىدىكى ئادەم بېلىگە كېلىدىغان تامنىڭ ئۈستىگە مۇستەھكەم دېرىزە قاپقاقلىرى قاتار قويۇلغان. بۇ قاپقاقلار كۈندۈزى ئېلىۋېتىلەتتى، كېچىسى جايىغا قويۇلۇپ، ئۈستىگە تاقاق سېلىپ قۇلۇپلىناتتى. بۇ گەمىگە ئوخشاش زەي ئۆيگە ئىشىكنىڭ يۇقىرىقى قىسمىدىن ياكى دېرىزە بىلەن تورۇس ئارىلىقىدىكى

قىسىلچاقتىن ئازراق ھاۋا ئۆتۈشۈپ تۇراتتى ۋە ئاپتاپ چۈشەتتى. ھېلىقى تامنىڭ تۆۋەنكى قىسمىغا مال تىزىلاتتى.

بۇنداق دۇكانلاردىكى سودىدا قاقتى ـ سوقتى قىلىدىغان ئىشلار بولمايدىغانلىقى كۆرۈنۈپ تۇرىدۇ. ھەرقايسى دۇكانلارنىڭ تىجارەت تۈرىگە قاراپ، سېتىلىدىغان نەرسىلەر ئاساسەن مۇنداق بولىدۇ؛ تۇز ۋە بېلىق بىلەن تولدۇرۇلغان ئىككى ياكى ئۈچ ياغاچ تۇڭ، بىرنەچچە توپ كاناپ رەخت، توم ئارغامچىلار، تورۇسنىڭ چەنزىسىگە ئېسىپ قويىدىغان مىس قاچىلار، تامغا يۆلەپ قويۇلغان تۆمۈر چەمبەرلەر ۋە تەكچىلەرگە تاشلاپ قويۇلغان بىرنەچچە پارچە يۇڭ رەخت.

ئىشىكتىن كىرسىڭىز، بېشىغا پاكىز ئاق ياغلىق چىگىۋالغان، بىلەكلىرى قىزىرىپ كەتكەن چىرايلىق قىز قولىدىكى توقۇۋاتقان تورىنى قويۇپلا دادىسىنى ياكى ئانىسىنى چاقىرىدۇ. سىز بەلكىم ئۇ يەرگە كىرىپ ئىككى يارماقلىق يا بولمىسا ئىككى مىڭ فرانكلىق سودا قىلىشىڭىز مۇمكىن، ئۇ چاغدا سىز سوغۇق مۇئامىلىگە ئۇچرامسىز، قىزغىن مۇئامىلىگىمۇ، ئۇ پەقەت دۇكان خوجايىنىنىڭ مىجەزىگە باغلىق.

سىز يەنە دەرۋازىسىنىڭ ئالدىدا قوشنىسى بىلەن پاراڭلىشىۋېتىپ بارماقلىرىنى پۇكۇپ ـ ئېچىپ ئولتۇرغان بىر كىشىنى كۆرۈشىڭىز مۇمكىن، ئۇ ھاراق تۇڭى ياسايدىغان تاختاي سودىگىرى. قارىسىڭىز ئۇنىڭ دۇكىنىدا ھاراق تىزىلغان جازا ياكى ئىككى ـ ئۈچ باغلام تاختاينى كۆرىسىز. لېكىن، ئانژۇ رايونىدىكى ھاراق تۇڭى ياسايدىغان بارلىق ئۇستىلار ئۇنىڭ پورتتىكى مال ساقلايدىغان ئامبىرىدىن ماتېرىيال سېتىۋالىدۇ. ئۇ ئۈزۈم ياخشى ھوسۇل بەرگەندە ئۈزۈمنىڭ قانچىلىك تاختاي ساتالايدىغانلىقىنى بىلىدۇ. ئەمەلىيەتتە ساتىدىغىنىمۇ ئۇنىڭ مۆلچەرىدىكىدىن كۆپ بولسا بىر ـ ئىككى تال پەرقلىنىدۇ. ئۇ، ھاۋا بىر كۈن ئوچۇق بولسا شۇ بىر كۈن ئىچىدە بېيىيدۇ. بىر كۈن يامغۇر ياغسا شۇ بىر كۈن ئىچىدە خېلى كۆپ زىيان

تارتىدۇ. چۈنكى ھاراق تۈگمىنىڭ بازار نەرخى يېرىم كۈننىڭ ئىچىدە ئون ئىككى فرانكتىن بىراقلا ئالتە فرانكقا چۈشۈپ قالىدۇ.

بۇ يەرنىڭ بازىرىمۇ خۇددى تۈرپىننىڭ بازىرىغا ئوخشاش ھاۋاغا قاراپ بولىدۇ. ئۈزۈم تەكلىرى ۋە ئېكىنزارلىقلىرى بارلار، تاختاي سودىگەرلىرى، تۆڭ ئۈستىلىرى، سارايۋەنلەر، كېمىچىلەرنىڭ كۆزى كۈندە: ئۇلار ئەتىسى ئەتىگەن ئورنىدىن تۇرغاندا، كېچىچە مۇز توڭلاپتۇ دېگەن خەۋەرنى ئاڭلاشتىن شۈنچىلىك قورقۇشىدۇ؛ ئۇلار بوراندىن، يامغۇردىن، قۇرغاقچىلىقتىن قورقىدۇ. ئۇلار بىردەم يامغۇر يېغىشىنى خالىسا، بىردەم ھاۋانىڭ ئىسسىشىنى، يەنە بىردەم كۈننىڭ تۇتۇلۇشىنى خالايدۇ. ھالبۇكى، تەڭرى بىلەن بۇ دۇنيانىڭ مەنپەئەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى رىقابەت مەڭگۈ تۈگىمەيدۇ. بارومېتىر كىشىلەرنى نۆۋەت بىلەن غەم ـ غۇسسىگە سالىدۇ، كۈلدۈرىدۇ، خۇشال قىلىدۇ.

سومىيۇرانىڭ ئىلگىرىكى بۇ چوڭ كوچىسىنىڭ ئۇ بېشىدىن تارتىپ بۇ بېشىغىچە ئاڭلىنىدىغان «ئالتۇندەك بەلەن كۈن بولدى» دېگەن بۇ سۆز ھەربىر ئائىلىنىڭ كىرىمىدىن بېشارەت بېرىدۇ. كىشىلەر بۇنداق سۆزلەرگە «شۇ ئەمەسمۇ، ئاسماندىن ئالتۇن ياغدىغان بولدى» دەپ جاۋاب بېرىشىدۇ. چۈنكى ئۇلار ئاپتاپ چىققان كۈنلەرنىڭ، دەل ۋاقتىدا ياغقان يامغۇرنىڭ ئۆزلىرىگە قانچىلىك پايدا كەلتۈرىدىغانلىقىنى بىلىشىدۇ. ئۇلار كۈنلەر ياخشى كەلگەن پەسىلدىكى شەنبە چۈشتىن كېيىن بىر يارماقلىقمۇ سودا قىلىشمايدۇ. چۈنكى بۇ تىجارەتچىلەرنىڭمۇ ئۈزۈملۈك بېغى، بىرەر پارچە يېرى بار بولۇپ، شەنبە كۈنى چۈشتىن كېيىندىن باشلاپ ئۇلار ھەممىسى يېزىغا بېرىپ ئىككى كۈن ئۆز يەرلىرىگە ئىشلىشىدۇ. ئۇلار سېتىۋالىدىغان، ساتىدىغان ۋە ھايان ئالىدىغان نەرسىلىرىنى ئالدىن ئوبدان ھېسابلىشىۋالىدۇ. ئۇلار يەنە ۋاقىتنىڭ يېرىمىنى دېگۈدەك

كۆلكە - چاقچاقلار، ئۇ - بۇ پاراڭلار ۋە باشقىلارنىڭ خۇسۇسىي ئىشلىرىنى تىڭ - تىڭلاش بىلەن ئۆتكۈزىدۇ. بىرەر ئايال كەكلىك سېتىۋالغان بولسا، قوشنىلىرى ئۇنىڭدىن ئېرىنىڭ كەكلىكنى ياخشى پىشۇرالايدىغان - پىشۇرالمايدىغانلىقىنى سورىشىدۇ. قىزلاردىن بىرەرى دېرىزىدىن بېشىنى چىقىرىپ قالسا، ئۇنىڭغا بىكار تەلەپلەرنىڭ نەزىرى چۈشمەي قالمايدۇ. قىسقىسى، ئاق كۆڭۈل كىشىلەرنىڭ سىرتتىن كۆزىتىش مۇمكىن بولمىغان، قاراڭغۇ ھەم دائىم جىمجىتلىق ئىلكىدە تۇرىدىغان ئۆيلىرىدىكى مەخپىيەتلىك كوچىغا چىقماي قالمايدۇ.

كۆپ ئەر - ئايالار چۈشلۈك، كەچلىك تاماقلىرىنى دەرۋازىلىرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇشۇپ يېيىشىدۇ، جېدەل - ماجىرالىرى بولسىمۇ شۇ يەردە قىلىشىدۇ. كوچىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقان ھەرقانداق ئادەم ئۇلارنىڭ باھالىرىسىز ئۆتمەيدۇ. شۇڭا ئىلگىرىدىن تارتىپ، چەت يۇرتلاردىن ئىچكىرى جايلارغا كەلگەن ئادەملەر نەگىلا بارسا شۇ يەرلىكلەرنىڭ مازاقلىرىغا ئۇچرىماي قالغان ئەمەس. نورغۇن قىزىق - قىزىق لەتىپىلەر شۇنىڭدىن كېلىپ چىققان. ئانژۇرلۇقلارنىڭ باشقىلارنى مەسخىرە قىلىش ھېسابىغا ئۆز كۆڭۈللىرىنى ئاچىدىغان ئاتىقى ئەنە شۇنداق چىققان، چۈنكى ئۇلار كۈلكىلىك ۋەقەلەرنى توقۇپ چىقىشقا ئۇستا ئىدى.

بۇرۇن يېزا مۆتىۋەرلىرىنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مۇشۇ كوچىدا ئولتۇراتتى. كوچىنىڭ يۇقىرى تەرىپىدە قەدىمىي شەھەرنىڭ كونا ئىمارەتلىرى، ساددا دىل كىشىلەر ياشىغان دەۋرنىڭ يادنامىلىرى — قەدىمىي زاماننىڭ بۇ خىل خىسلەتلىرى ھازىر كۈندىن - كۈنگە يوقىلىپ كېتىۋاتىدۇ — بار ئىدى. بىزنىڭ بۇ ھېكايىمىزدە سۆزلىنىدىغان سۆرۈن ئىمارەت شۇلارنىڭ بىرى.

بۇ قەدىمىي كوچىدا تۇساتتىن يۈز بەرگەن ھەرقانداق كىچىك ئىش سىزنى ئويغا سالماي قالمايدۇ ۋە كوچىنىڭ ئۇمۇمىي

كۆرۈنۈشلىرىگە نەزەر سالغىنىڭىزدا، تەسەۋۋۇر ئېقىمىدا ئۈزمەي قالمايسىز. ئەگرى ـ بۈگرى يوللارنى بېسىپ ئۆتۈپ بىر يەرگە كەلگىنىڭىزدە، ئويمان بىر يەرنى كۆرىسىز، گراندېنىڭ سارىيى مانا مۇشۇ ئويمانلىقنىڭ ئوتتۇرىسىغا جايلاشقان.

ئىچكىرىدىكى جايلاردا ئۇنداق ـ مۇنداق ئادەملەرنىڭ تۇرار جاينى ساراي دەپ ئاتاشمايدۇ. گراندې ئەپەندىنىڭ سالاھىيىتى ئۇنىڭ تۇرار جايىنى ساراي دەپ ئاتاشقا تۇشامدۇ، يوق، بۇنى بىلىپ بولمايدۇ.

گراندې ئەپەندىنىڭ سومىيۇرادىكى ئىناۋىتىنىڭ كېلىش مەنبەسى بار، بۇنى ئىچكىرىدىكى جايلاردا تۇرمىغان كىشىلەرنىڭ چۈشىنىپ كېتەلىشى مۇمكىن ئەمەس. گراندې ئەپەندىنى بەزى كىشىلەر گراندې بوۋاي دەپمۇ ئاتىشىدۇ، لېكىن ئۇنى بۇنداق دەپ ئاتايدىغان قېرىلار بارغانسېرى تۈگەپ كېتىۋاتاتتى. ئۇ، 1789 ـ يىلى قول ئىلكىدە بار باي ئادەم ئىدى، ساۋاتى بار، خەت يازالايتتى ھەم ھېساب ئىشلىرىغىمۇ پۇختا ئىدى. جۇمھۇرىيەتچىلەر ھۆكۈمىتى دىنىي جەمئىيەتلەرنىڭ سومىيۇرادىكى ۋەخپىلىرىنى ساتقان چاغلاردا ئۇ دەل قىرىق ياشلاردا بولۇپ، پۇلى بار تاختاي سودىگىرىنىڭ قىزىغا يېڭى ئۆيلەنگەنىدى. ئۇ ئۆزىدىكى نەق پۇل بىلەن ئايالىنىڭ تويلۇق مېلىنى قوشۇپ ئىككى مىڭ تىللا تەييارلاپ رايونلۇق مەھكىمىگە باردى. باھا قويۇپ سېتىش ئىشىغا جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىنىڭ قاتتىق قول، نەپسى يامان بىر ئادىمى نازارەتچىلىك قىلاتتى. گراندې قېيىناتىسى بەرگەن تۆت يۈز تىللانى ئۇنىڭ گېلىغا ئۇرۇپ، رايون بويىچە ئەڭ ياخشى ئۈزۈملۈك باغ بىلەن كونا بىر موناستىرنى، ئۇنىڭغا قوشۇپ بىرنەچچە پارچە تېرىلغۇ يەرنى توغرا يول بىلەن ئەمەس، ھەر ھالدا قانۇنغا سىغىدىغان قىلىپ ئازغىنە پۇلغا سېتىۋالدى.

سومىيۇرانىڭ ئاھالىسى ئىنقىلابقا ئانچە قىزىقىشمايدۇ، ئۇلارنىڭ نەزىرىدە گراندې بوۋاي قىزىققان، ھۆرراچى، يېڭى

ئېقىمىغا قىزىقىدىغان شەخس ھەم جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىنىڭ ئادىمى ئىدى. ئەمەلىيەتتە، بۇ تۇڭ ئۇستىسى ئۆزۈملۈك بېغىدىن باشقىنى ئويلىمايدىغان ئادەم ئىدى. يۇقىرىدىكىلەر ئۇنى سومىيۇرا رايونىنىڭ مەمۇرىي ھەيئىتى قىلىپ بەلگىلىگەندە، ئۇ يەرلىكنىڭ سىياسىي ۋە سودا ئىشلىرىغا مۆتىدىل تەسىر كۆرسەتتى.

ئۇ سىياسىي جەھەتتە، ئىلگىرىكى ئاقسۆڭەكلەرنى قانات ئاستىغا ئالدى؛ سەرسان بولۇپ كەتكەن يېزا تۆرىلىرىنىڭ مال - بىساتىنى ھۆكۈمەتنىڭ باھا قويۇپ سېتىشىدىن ئامال بار ساقلاپ قالدى؛ سودا ئىشلىرىدا ئىنقىلابىي ئارمىيىگە، بىر - ئىككى مىڭ تۇڭلاپ ئاق ھاراق ئۆتكۈزۈپ، ئۇنىڭ بەدىلىگە مەلۇم بىر موناستىرنىڭ باھا قويۇپ ئەڭ ئاخىرىدا سېتىشقا قالدۇرغان ياخشى بىر يايلىقىنى ئېلىۋالدى.

ناپولېئوننىڭ دەۋرىدە گراندې رايون باشلىقى بولۇپ، شۇ جاينىڭ ھۆكۈمەت ئىشلىرىنى ناھايىتى ياخشى باشقۇردى. ئۇ چاغلاردا ئۇنىڭ ئۆزۈمدىن ئالىدىغان پايدىسىمۇ كۆپ ئىدى؛ ناپولېئون ئىمپېراتور بولغان يىللارغا كەلگەندە، گراندې ھەممىدىن قۇرۇق قالدى. ناپولېئون جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىنى ياخشى كۆرمەيتتى، ئۇ، گراندېنىڭ ئورنىغا كېيىن بارونلۇق ئۇنۋانى بېرىلگەن باشقا بىر چوڭ زېمىندارنى قويدى، بۇنداق بولۇشى گراندېغا قىزىل قالپاق دەپ گۇمان چۈشكەنلىكىدىن ئىدى. ئۇ رايون باشلىقلىق مەنسەپتىن قۇرۇق قالغانلىقىغا قىلچە ئېچىنمىدى. مەنسەپتىكى چېغىدا، بۇ شەھەرنىڭ پايدىسى ئۈچۈن بىرنەچچە تاشيول ياساپ، ئۆزىنىڭ ئىگىلىكى بار جايلارغا تۇتاشتۇرۇلغانىدى.

ئۇنىڭ ئۆي - جاي، يەر - مۈلۈكلىرىنى تىزىملىغاندا، ئۇ ئازراقلا باج تاپشۇرۇپ، ئارىدىن خېلى كۆپ پايدا ئالدى. تىزىملاش تۈگىگەندىن كېيىن، ئىگىلىكى بىلەن توختىماي ھەپىلىشىپ، ئۆزۈملۈك باغلىرىنى شەھەر بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى باغلارغا

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com